

Alkoholhaltiga drycker

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På den här sidan hittar du övergripande fakta om alkoholhaltiga drycker. Här finns bland annat information om de regler du behöver ta hänsyn till och vem som har ansvar för vad.



Om lagstiftningen

På alla sidor om alkoholhaltiga drycker finns relevant livsmedelslagstiftning samlad till höger. Där kan du klicka dig vidare och både få information om lagstiftningen och komma direkt till de olika lagarna och förordningarna. Den lagstiftning som särskilt reglerar alkoholhaltiga drycker är främst:

Vin:

- Förordning (EG) nr 555/2008 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EG) nr 479/2008 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin när det gäller stödprogram, handel med tredjeländer, produktionskapacitet och kontroller inom vinsektorn
- Förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007
- Förordning (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91
- Förordning 2018/273 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller ordningen för tillstånd för plantering av vinstockar, vinodlingsregistret, följedokument och certifiering, register över mottagna och avsända leveranser, obligatoriska deklarerationer, anmälningar och offentliggörande av anmäld information, komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller relevanta kontroller och sanktioner, ändring av kommissionens förordningar (EG) nr 555/2008, (EG) nr 606/2009 och (EG) nr 607/2009 och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 436/2009 och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/560

- Förordning (EU) 2018/274 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller ordningen för tillstånd för plantering av vinstockar, certifiering, register över mottagna och avsända leveranser, obligatoriska deklARATIONER och anmÄlningar, och av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller relevanta kontroller, och om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/561
- Förordning (EU) 2019/33 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller ansökningar om skydd av ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck inom vinsektorn, invändningsförfarandet, begrÄnsningar i fråga om användning, Ändringar av produktspecifikationer, avregistrering av skydd samt märkning och presentation
- Förordning (EU) 2019/34 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller ansökningar om skydd av ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck inom vinsektorn, invändningsförfarandet, Ändringar av produktspecifikationer, registret över skyddade namn, avregistrering av skydd och användning av symboler samt för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller ett lämpligt system med kontroller
- Förordning (EU) 2019/934 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller vinodlingsområden där alkoholhalten får höjas, tillåtna oenologiska metoder och restriktioner som är tillämpliga på framställning och bevarande av vinprodukter, lägsta alkoholhalt för biprodukter och bortskaffande av dessa samt offentliggörande av OIV-akter
- Förordning (EU) 2019/935 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller analysmetoder för bestämning av vinprodukters fysiska, kemiska och organoleptiska egenskaper samt anmÄlningar om medlemsstaternas beslut om höjning av den naturliga alkoholhalten
- Förordning (EU) 2024/585 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 vad gäller särskilda regler om beteckning av ingredienser för aromatiserade vinprodukter
- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2002:48) om vinframställning

Sprit:

- Förordning (EU) 2019/787 om definition, beskrivning, presentation och märkning av spritdrycker, användning av namn på spritdrycker i presentationen och märkningen av andra livsmedel, skydd av geografiska beteckningar för spritdrycker, användning av jordbruksalkohol och destillat av jordbruksprodukter i alkoholhaltiga drycker samt om upphävande av förordning (EG) nr 110/2008

Cider:

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:11) om cider

Du behöver också ta hänsyn till andra generella regler, bland annat:

- Förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet
- Förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien
- Förordning (EU) nr 1169/2011 om livsmedelsinformation till konsumenterna
- Livsmedelslagen (2006:804)
- Livsmedelsförordningen (2006:813)
- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2014:4) om livsmedelsinformation
- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:8) om registrering och godkännande
- Livsmedelsverkets föreskrifter och allmänna råd (SLVFS 1993:20) om identifikationsmärkning av livsmedelspartier

Annan viktig lagstiftning

I kontrollen av alkoholhaltiga drycker behöver du också ta hänsyn till andra regler. Regler under andra myndigheters områden är bland annat:

- Alkohollag (2010:1622) om tillverkning, handel, marknadsföring, tillsyn mm
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter (FoHMFS 2014:2) om tillverkning av alkoholhaltiga drycker
- Lag (1994:1564) om alkoholskatt
- Tulllag (2000:1281)

- Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskrifter (STAFS 2017:1) om färdigförpackade varor

Livsmedelsverket har tagit fram information riktad till livsmedelsföretagare som sammanfattar lagstiftningen kring alkoholhaltiga drycker. Den är uppdaterad med nya EU-regler om märkning av vin och aromatiserade vinprodukter. Kommissionen har tagit fram frågor och svar om de nya märkningsreglerna, liksom om de nya reglerna om avalkoholiserat vin. Livsmedelsverket har också information riktad till företagare om hur vin och aromatiserat vin ska allergenmärkas. Sedan tidigare finns en vägledning från Kommissionen om märkning av spritdrycker.

Alkoholhaltiga drycker - tillverkning och märkning

Kommissionens Frågor och svar om märkning av vin

Kommissionens Frågor och svar om avalkoholiserat vin

Allergenmärkning på vin

Kommissionens vägledning om märkning av spritdrycker

Vad är alkoholhaltiga drycker?

Några exempel på alkoholhaltiga drycker är spritdrycker, vin, fruktvin, öl, cider, "alkoläsk" och blanddrycker.

Spritdryck är alkoholhaltig dryck över 15 vol%, se definition i artikel 2 i förordning (EU) 2019/787.

Vem får tillverka alkoholhaltiga drycker?

Vin, folköl, starköl och andra jästa alkoholdrycker får endast tillverkas av den som har godkänts som upplagshavare för tillverkning eller bearbetning av sådana drycker enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller som är skattebefriad förbrukare enligt samma lag. Ovanstående gäller inte för tillverkning i hemmet för eget behov. Se 2 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622).

Sprit och spritdrycker får endast tillverkas av den som har godkänts som upplagshavare för sådana varor enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller som är skattebefriad förbrukare enligt samma lag. Se 2 kap. 1 § alkohollagen (2010:1622). Sprit och spritdrycker får inte tillverkas i hemmet för eget behov.

Vem kontrollerar alkoholhaltiga drycker?

Verksamheter som tillverkar, lagrar eller bedriver handel med alkoholhaltiga drycker ska vara registrerade hos behörig kontrollmyndighet. Se LIVSFS 2022:8.

Fördelning av kontrollansvaret framgår av 23 § livsmedelsförordningen (2006:813).

Vilken myndighet som har kontrollansvaret för olika typer av verksamheter framgår av tabellen nedan.

Verksamhet	Kontrollmyndighet
Tillverkning av spritdrycker Tillverkning = Kryddning, blandning, destillering, mognadslagring, tappning	Livsmedelsverket
Tillverkning av vin från vindruvor	Livsmedelsverket
Tillverkning av aromatiserade viner, aromatiserade drycker baserade på vin och aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter	Livsmedelsverket
Tillverkning av vin från frukt/bär	Kommunen
Tillverkning av öl/cider/övriga alkoholhaltiga drycker. Även drycker med en alkoholhalt över 15 % som inte är en spritdryck (exempelvis mjöd)	Kommunen
Tillverkning av jordbruksalkohol	Kommunen
Lagring av vin- och spritdrycker (OBS ej mognadslagring)	Kommunen
Inköp/försäljning av råvaror och produkter (även vin/sprit) som tillverkas på annan anläggning registrerad av Livsmedelsverket	Kommunen
Verksamheter som har ansvar för utformningen av märkningen, t ex importörer eller huvudkontor som inte har någon annan hantering av produkterna och verksamheter som enbart etiketterar på uppdrag av andra som utformat märkningen	Kommunen

Senast uppdaterad 12 juli 2024 Ansvarig grupp ROR_MEX